

Sbírka soudních rozhodnutí

USNESENÍ SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

1. října 2019*

„Řízení o předběžné otázce – Nevydání rozhodnutí ve věci samé“

Ve věci C-495/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Nejvyššího soudu Slovenskej republiky (Nejvyšší soud Slovenské republiky) ze dne 29. května 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 30. července 2018, v trestním řízení proti

YX,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení M. Vilaras, předseda senátu, K. Jürimäe, D. Šváby, S. Rodin a N. Piçarra (zpravodaj), soudci,
generální advokát: M. Bobek,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za polskou vládu B. Majczynou, jako zmocněncem,
- za rumunskou vládu C.-R. Canțaruem, jakož i A. Wellman a L. Lițu, jako zmocněnci,
- za finskou vládu H. Leppo, jako zmocněnkyní,
- za Evropskou komisi A. Tokárem a R. Troostersem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí generálního advokáta,

vydává toto

Usnesení

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 4 odst. 1 písm. a) a odst. 2, jakož i čl. 9 odst. 1 písm. b) rámcového rozhodnutí Rady 2008/909/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o uplatňování zásady vzájemného uznávání rozsudků v trestních věcech, které ukládají trest odnětí svobody nebo

* Jednací jazyk: slovenština.

opatření spojená se zbavením osobní svobody, za účelem jejich výkonu v Evropské unii (Úř. věst. 2008, L 327, s. 27), ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009 (Úř. věst. 2009, L 81, s. 24) (dále jen „rámcové rozhodnutí 2008/909“).

- 2 Tato žádost byla předložena v rámci řízení o uznání a výkonu rozsudku vydaného v trestním řízení českým soudem na Slovensku, kterým byl YX, slovenskému státnímu příslušníkovi, uložen trest odnětí svobody v délce pěti let za skutek kvalifikovaný jako „zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby“.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Článek 3 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2008/909 stanoví:

„Účelem tohoto rámcového rozhodnutí je stanovení pravidel, podle nichž členský stát, s cílem usnadnit společenskou rehabilitaci odsouzené osoby, uznává rozsudky a provádí výkon trestů.“

- 4 Článek 4 odst. 1 tohoto rámcového rozhodnutí stanoví:

„Pokud se odsouzená osoba nachází ve vydávajícím nebo vykonávajícím státě a dala souhlas v těch případech, kdy je to podle článku 6 nutné, lze rozsudek a osvědčení, jehož jednotný formulář je obsažen v příloze I, postoupit jednomu z těchto členských států:

a) členskému státu státní příslušnosti odsouzené osoby, v němž tato osoba žije, nebo

[...]“

- 5 Článek 13 uvedeného rámcového rozhodnutí stanoví:

„Dokud nebyl ve vykonávajícím státě zahájen výkon trestu, může vydávající stát vzít od tohoto státu [...] osvědčení zpět, přičemž uvede důvody, které ho k tomu vedly. Po zpětvzetí osvědčení již vykonávající stát trest nevykoná.“

Slovenské právo

- 6 Z článku 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z.z. o uznávání a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii (zákon č. 549/2011 o uznávání a výkonu rozhodnutí, kterými se ukládá trest spojený s odnětím svobody v Evropské unii) v podstatě vyplývá, že odsuzující rozhodnutí lze ve Slovenské republice uznat a vykonat, pokud je skutek, pro který bylo toto rozhodnutí vydáno, trestným činem podle slovenského právního řádu a odsouzený je slovenským státním občanem, který má obvyklý pobyt na území Slovenské republiky nebo má na jejím území rodinné, sociální nebo profesní vazby, které mohou přispět k usnadnění jeho nápravy během výkonu trestu odnětí svobody.
- 7 Podle čl. 3 písm. g) zákona č. 549/2011 se pro účely tohoto zákona rozumí „obvyklým pobytem“ trvalý pobyt nebo přechodný pobyt.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 8 Rozhodnutím ze dne 10. listopadu 2014 Krajský soud v Ústí nad Labem, potvrzeným rozhodnutím Vrchního soudu v Praze ze dne 27. února 2015, byl YX, slovenskému státnímu příslušníkovi, uložen trest odnětí svobody v délce pěti let za daňový trestný čin (dále jen „dotčený rozsudek“).
- 9 Dne 16. října 2017 Krajský soud v Trenčíně (Krajský soud v Trenčíně, Slovensko) obdržel od Krajského soudu v Ústí nad Labem dotčený rozsudek společně s osvědčením uvedeným v příloze I rámcového rozhodnutí 2008/909.
- 10 Rozhodnutím ze dne 6. prosince 2017 Krajský soud v Trenčíně (Krajský soud v Trenčíně) dotčený rozsudek uznal.
- 11 Pan YX podal proti tomuto rozhodnutí odvolání u předkládajícího soudu, Nejvyššího soudu Slovenskej republiky (Nejvyšší soud Slovenské republiky). Na podporu svého odvolání tvrdí, že od roku 2015 žije v České republice, což by byl s to prokázat, pokud by byl informován o řízení před Krajským soudem v Trenčíně (Krajský soud v Trenčíně), takže místo jeho obvyklého pobytu nemělo být určeno na území Slovenské republiky.
- 12 Předkládající soud uvádí, že z evidence obyvatel Slovenské republiky vyplývá, že YX byl na území tohoto členského státu přihlášen k trvalému pobytu od 22. října 1986. Uvádí také, že podle ustanovení relevantních právních předpisů má trvalý nebo přechodný pobyt slovenského státního občana na území Slovenské republiky čistě evidenční povahu a není podmíněn tím, že státní občan v místě tohoto pobytu skutečně pobývá nebo tam má rodinné, sociální, profesní nebo jiné vazby. Rozhodnutí jiného členského státu, kterým se ukládá trest odnětí svobody tak může být uznán a vykonán na Slovensku, pokud má odsouzený slovenský státní příslušník na slovenském státním území, i když na něm skutečně nebydlí, formálně evidovaný trvalý nebo přechodný pobyt.
- 13 Za těchto podmínek se Nejvyšší soud Slovenskej republiky (Nejvyšší soud Slovenské republiky) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
 - „1) Má být čl. 4 odst. 1 písm. a) rámcového rozhodnutí [2008/909] vykládán v tom smyslu, že kritéria, která jsou v něm uvedena, jsou splněna jen tehdy, jestliže má odsouzená osoba v členském státě, jehož je státním občanem, také rodinné, sociální, profesní nebo jiné vazby, se zřetelem na něž lze důvodně předpokládat, že výkon trestu v tomto členském státě může usnadnit její společenskou rehabilitaci, [a] tedy, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 549/2011, která umožňuje v těchto případech uznat a vykonat rozsudek jen na základě formálně evidovaného obvyklého pobytu ve vykonávajícím státě bez ohledu na to, zda má odsouzená osoba v tomto státě konkrétní vazby umožňující zvýšit možnost její společenské rehabilitace?
 - 2) V případě kladné odpovědi na první otázku má být čl. 4 odst. 2 rámcového rozhodnutí [2008/909] vykládán v tom smyslu, že i v situaci upravené v čl. 4 odst. 1 písm. a) tohoto rámcového rozhodnutí je příslušný orgán vydávajícího státu povinen se ještě před postoupením rozsudku a osvědčení přesvědčit o tom, že výkon trestu vykonávajícím státem poslouží účelu, jímž je usnadnění společenské rehabilitace odsouzené osoby, a zároveň je povinen informace získané v tomto ohledu zvláště uvést v části d) bodě 4 tohoto osvědčení, zejména pokud odsouzená osoba tvrdí ve stanovisku podle čl. 6 odst. 3 uvedeného rámcového rozhodnutí, že má konkrétní rodinné, sociální nebo profesní vazby ve vydávajícím státě.
 - 3) V případě kladné odpovědi na první otázku má být čl. 9 odst. 1 písm. b) rámcového rozhodnutí [2008/909] vykládán v tom smyslu, že důvod pro odmítnutí uznání a výkonu rozsudku bude dán i tehdy, jestliže se v situaci uvedené v čl. 4 odst. 1 písm. a) tohoto rámcového rozhodnutí navzdory konzultaci podle odstavce 3 tohoto ustanovení a případnému poskytnutí dalších nezbytných

informací neprokáže existence takových rodinných, sociálních, profesních nebo jiných vazeb, vzhledem k nimž by bylo možné důvodně předpokládat, že výkon trestu ve vykonávajícím státě může usnadnit společenskou rehabilitaci odsouzeného.“

Vývoj, ke kterému došlo po podání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 14 Dopisy ze dne 4. června 2019 předkládající soud a česká vláda Soudní dvůr informovaly, že Krajský soud v Ústí nad Labem vzal svou žádost o uznání dotčeného rozsudku zpět. Česká vláda Soudní dvůr rovněž informovala, že byl nařízen výkon trestu v České republice a že YX vykonává ode dne 4. března 2019 trest odnětí svobody ve vězení tohoto členského státu.
- 15 Předkládající soud mimoto uvedl, že nemá v úmyslu vzít svou žádost o rozhodnutí o předběžné otázce zpět z důvodu, že rozsudek Soudního dvora, který má být vydán v projednávané věci, může být relevantní pro rozhodnutí v jiné věci, o níž před ním dosud probíhá řízení.
- 16 Soudní dvůr s ohledem na tyto informace požádal dopisem ze dne 11. června 2019 předkládající soud, aby mu potvrdil, zda stále probíhá řízení, v rámci něhož předložil žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, a dále aby uvedl, zda na této žádosti nadále trvá.
- 17 Dopisem ze dne 27. června 2019 došlým kanceláři Soudního dvora dne 4. července 2019 předkládající soud Soudní dvůr informoval, že řízení, ve kterém byla podána žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, je do vydání rozsudku Soudního dvora stále přerušeno. Předkládající soud také potvrdil, že nevezme tuto žádost o rozhodnutí o předběžné otázce zpět z důvodu, že „na [tomto rozsudku] totiž závisí rozhodnutí v další, skutkově a právně totožné věci, která [mu] byla předložena, přičemž řízení v uvedené věci bylo [...] přerušeno, a to až do rozhodnutí Soudního dvora [...] v předmětné věci.“

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

- 18 Podle ustálené judikatury Soudního dvora je postup zavedený článkem 267 SFEU nástrojem spolupráce mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy, díky němuž Soudní dvůr poskytuje vnitrostátním soudům výklad unijního práva, jenž je pro ně nezbytný k vyřešení sporů, které tyto soudy mají rozhodnout (usnesení ze dne 10. ledna 2019, Mahmood a další, C-169/18, EU:C:2019:5, bod 21 a citovaná judikatura).
- 19 Ze znění a systematiky článku 267 SFEU vyplývá, že řízení o předběžné otázce předpokládá, že před vnitrostátními soudy skutečně probíhá řízení o sporu, v jehož rámci mají vnitrostátní soudy vydat rozhodnutí, které může zohlednit rozsudek Soudního dvora vydaný v rámci řízení o předběžné otázce (zejména viz usnesení ze dne 22. října 2012, Šujetová, C-252/11, nezveřejněné, EU:C:2012:653, bod 14, a ze dne 3. března 2016, Euro Bank, C-537/15, nezveřejněné, EU:C:2016:143, bod 32).
- 20 Důvodem pro žádost o rozhodnutí o předběžné otázce totiž není poskytnutí konzultativního stanoviska k obecným nebo hypotetickým otázkám, nýbrž její nezbytnost pro skutečné vyřešení sporu (zejména viz usnesení ze dne 22. října 2012, Šujetová, C-252/11, nezveřejněné, EU:C:2012:653, bod 15, a ze dne 3. března 2016, Euro Bank, C-537/15, nezveřejněné, EU:C:2016:143, bod 33).
- 21 V projednávané věci z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že se spor v původním řízení týká rozhodnutí Krajského soudu v Trenčíně (krajský soud v Trenčíně) o uznání a vykonatelnosti dotčeného rozsudku na slovenském státním území, který byl předán Krajským soudem v Ústí nad Labem společně s osvědčením uvedeným v příloze I rámcového rozhodnutí 2008/909.
- 22 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle článku 13 rámcového rozhodnutí 2008/909 po zpětvzetí osvědčení uvedeného v příloze I vykonávající stát trest nevykoná.

- 23 Z dopisů ze dne 4. a 27. června 2019, adresovaných Soudnímu dvoru, vyplývá, že Krajský soud v Ústí nad Labem vzal žádost o uznání dotčeného rozsudku zpět a že výkon trestu uloženého YX probíhá ode dne 4. března 2019 ve vydávajícím členském státě.
- 24 Je tedy nutné konstatovat, že v důsledku tohoto zpětvzetí se věc v původním řízení stala bezpředmětnou.
- 25 Z toho vyplývá, že předběžné otázky jsou napříště hypotetické povahy a že podmínky umožňující Soudnímu dvoru vést řízení o předběžné otázce již nejsou splněny.
- 26 Za těchto podmínek není důvodné rozhodnout o předložené žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce.
- 27 Toto zjištění nemá vliv na možnost nebo popřípadě povinnost předkládajícího soudu předložit Soudnímu dvoru novou žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, pokud předkládající soud považuje takové rozhodnutí za nezbytné pro řešení sporu, ve kterém má rozhodnout a v rámci něhož podle něj vyvstávají totožné otázky týkající se výkladu unijního práva.

K nákladům řízení

- 28 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Není důvodné rozhodnout o žádosti o předběžné otázce podané Nejvyšším súdom Slovenskej republiky (nejvyšší soud Slovenské republiky) rozhodnutím ze dne 29. května 2018.

Podpisy.